

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Gotika v poznem srednjem veku

Mentor/ica:	Jaka Racman, zgodovinar in umetnostni zgodovinar, zunanji sodelavec Narodne galerije v Ljubljani. Izkušnje z vodenjem po ogledih umetnostnih zbirk za različne ciljne skupine.
Kdaj in kje:	ČETRTEK, 12:45 do 14:15 CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 13
Prvo srečanje:	četrtek, 1. oktober 2020

OKVIRNA VSEBINA

Nadaljevanje cikla predavanj o umetnosti gotike iz obdobja poznega srednjega veka ter prehod v novi vek in renesančno umetnost.

Obsežnemu pregledu splošnih, prepoznavnih značilnosti t. i. francoske katedralne gotike ter slikovitih regionalnih posebnosti "opečne" ter angleške gotike, v tem študijskem letu sledijo predavanja o regionalnih posebnostih gotike v Španiji in pregled razvoja umetnosti italijanske gotike ter poznosrednjeveške umetnosti prehodnega obdobja, v znamenju prepleta z renesančnim duhom.

Gotsko kiparstvo (arhitekturno, oltarno, prostostoječe in javno kiparstvo, filigranski zlatarski izdelki in pomembna zasebna naročila) in gotsko slikarstvo (stensko in tabelno slikarstvo, iluminirani rokopisi).

Problematika t. i. proto renesančne umetnosti.

Zgodnja renesansa - kontinuitete in prelomi.

Obravnava arhitekturnih, kiparskih in slikarskih tehnik poznega srednjega veka, vezanih na duhovno prenovu katoliške cerkve in zgodovinske, geopolitične okoliščine. Predstavitev posameznih ikonografskih posebnosti, vezanih na to zgodovinsko obdobje.

CILJI

Spoznati posamezne etape obravnavanega umetnostnega obdobja, njegove temeljne značilnosti in predvsem regionalnih posebnosti.

Utrjevati znanje o prepoznavnih značilnosti gotike v stavbarstvu, kiparstvu in slikarstvu poznega srednjega veka in se pregledno seznaniti z umetnostjo gotike, kakor se je porajala v mestih in deželah današnje Italije.

Znati prepoznati in umestiti spoznane spomenike tega obdobja v lokalni ter širši okvir (prostor, čas, socialne in geo-/politične okoliščine).

Prepoznavati posamezne izbrane vsebinske sklope in razločevati med različnimi izhodišči lokalnih posebnosti (področja vplivov, ikonografski motivi, viri).

Doseči širše razumevanje obravnavanega umetnostnega obdobja kot neločljive celote in del zgodovine v navezavi na določeno umetniško delo/spomenik.

METODE

Razlaga, pogovor, demonstracija slikovnega gradiva, delo z zgodovinskimi viri, originalnimi umetninami in predavanja s pomočjo slikovnega gradiva (projekcije, knjige, filmi). Dopolnitev in ponovitev usvojene snovi, ogled dokumentarcev, poglobitev terenskih ogledov. Terensko delo: študijski obiski galerij in muzejev ter pomembnih spomenikov kulturne dediščine v bližnji okolici; v okviru možnosti tudi enodnevni študijski izleti v bližnje kraje, galerije in muzeje, tematsko vezani na predmetno snov s predavanj.

UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI ZA PRIPRAVO PROGRAMA

Tivadar Artner: Srečanje s srednjeveško umetnostjo, Ljubljana 1969.

E. H. Gombrich: Povijest umjetnosti, Zagreb 1999.

Luc Menaše: Evropski umetnostnozgodovinski leksikon, Ljubljana 1971.

Izidor Cankar: Zgodovina likovne umetnosti v Zahodni Evropi (I., II., III.), Ljubljana 1930.

Jacek Debicki et al.: Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Ljubljana 1998.

Fototeka oddelka za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta univerze v Ljubljani.